

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
КАФЕДРА МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з навчальної роботи

Сергеенко О.М.
02 вересня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АРАНЖУВАННЯ ТА ІНСТРУМЕНТУВАННЯ
КУРС ІНСТРУМЕНТУВАННЯ**

Рівень вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність

**Перший (бакалаврський)
02 Культура і мистецтво
025 Музичне мистецтво**

Освітня програма

«Музичне мистецтво естради»

Статус дисципліни

Обов'язкова

Київ 2024 р.

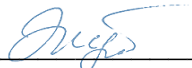
Робоча програма навчальної дисципліни «Аранжування та Інструментування», курс Інструментування для здобувачів вищої освіти галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 025 «Музичне мистецтво», Освітньо-професійної програми: «Музичне мистецтво естради».

Розробник:

Конончук Володимир Остапович - Кандидат мистецтвознавства, Доцент, Заслужений діяч мистецтв України

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Музичне мистецтво естради»

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувачка кафедри **Карпенко-Боднарук Ж.Л.**

1. Опис навчальної дисципліни для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 6	Рік підготовки: 1,2, 3	Рік підготовки: 1,2, 3
Загальна кількість годин – 180		
Кількість модулів – 4	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – II,III с. – 1 год.; IV, V с. - 2 год	II, III, IV, V	II, III, IV, V
	Лекції:	
	16 год.	8 год.
	Індивідуальні	
Вид підсумкового контролю: практична робота опитування за темами робочої програми, практична робота	Практичні (лабораторні):	
	48 год.	12 год.
Форма підсумкового контролю: Диференційований залік, екзамен	Самостійна робота:	
	84 год	152 год.

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни сприяє розширенню професійних знань, впливає на розвиток професійної вимогливості, художнього смаку здобувачів вищої освіти. Метою навчальної дисципліни – надання знань та практичних навичок інструментування творів різних стилів і жанрів для ансамблю, оркестру. Набуття студентами теоретичних знань та практичних навичок з інструментовки. Разом з цим у завдання даної дисципліни входить всебічний розвиток творчих здібностей здобувачів вищої освіти, прагнення до самовдосконалення, формування художнього смаку, загальної культури, розширення музичного кругозору, музичного і аналітичного мислення, накопичення інтонаційно-стилістичного багажу різних епох, формування розвитку музично-творчих здібностей, їх музично-образної фантазії, музичного мислення та формування елементарних навичок інструментовки, аранжування та імпровізації музичних творів. Готовність майбутніх викладачів до професійної діяльності з використанням досвіду інструментовки та аранжування. Створення репертуару для спеціального

музичного інструменту, ансамблю, оркестру. Вивчення навчальної дисципліни передбачає виконання практичних завдань, аналіз клавирів, партитур та навчальних посібників.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- розвиток інтелектуально-креативного мислення, музичної та емоційної пам'яті, відчуття форми та образного змісту музичних творів;
- сформулювати у майбутніх фахівців сучасного творчого мислення в контексті сучасних досягнень мистецтвознавства;
- визначити функціональну спрямованість, напрями та форми колективного музикування;
- формування навичок інструментування для різного складу ансамблів (оркестру);
- поглибити та узагальнити знання щодо регістрово-тембрових, діапазонних, теситурних виконавських можливостей музичних інструментів та колективів;
- розглянути основні елементи музичної мови та особливості їх розвитку, засоби художньої виразності в музичному мистецтві;
- засвоїти основні засоби перевтілення музичного першоджерела;
- застосовувати вміння імпровізації та аранжування.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

Знати:

- основні теоретичні концепції інструментовки відповідно особливостям виконавської, педагогічної, композиторської та інтерпретаційної музичної діяльності;
- функції інструментовки, принципи та прийоми;
- акустичні, технічні та виражальні властивості музичних інструментів;
- основні правила нотної графіки та оформлення партитури;
- жанри та стилі музичного мистецтва, сучасні концепції музичного мистецтва;
- ідею музичного твору та методи її реалізації, художній образ і засоби його перевтілення принципи запису партитури для оркестру народних інструментів;
- принципи перекладу твору для естрадного ансамблю, естрадно-симфонічного оркестру;
- принципи перекладу твору з партитури на клавир;
- принципи написання ансамблевого супроводу солісту;

Вміти:

- обґрунтовувати власну думку щодо дискусійних проблем інтерпретації художнього твору;
- виразити особисте ставлення до науково-навчальної проблеми;
- класифікувати музику за сутнісними ознаками їх поділу на жанри, форми, види, типи, категорії;
- творчо використовувати набуті знання – створення нових варіантів

- звучання;
- робити соціально-історичний, культурологічний, музичний та інтонаційно-стильовий аналізи;
  - застосовувати знання щодо основних законів музичної інтерпретації та використовувати відповідні технологічні засоби та прийоми інструментування;
  - передавати зміст художнього твору та його виконавську інтерпретацію основними засобами композиційного перетворення;
  - враховувати специфіку виконавських можливостей музичних колективів;
  - знаходити оптимальні варіанти інструментування, аранжування відповідно художньо-образним завданням.

Володіти:

- методами та прийомами читання партитур;
- перекладом фортепіанних творів для ансамблю та спеціального музичного інструменту;
- обробкою пісень, популярних мелодій, творів танцювального жанру;
- обробкою ансамблевого супроводу солістам-інструменталістам, вокалістам, хору;
- створенням партитур творів різних жанрів, типів і складів ансамблю;
- знаннями з теорії музики, гармонії та інших теоретичних дисциплін
- сучасними комп'ютерними технологіями і програми у власній творчій діяльності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Аранжування та інструментування**» (курс **Інструментування**) є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 8 Сольфеджіо
- ОК 9 Теорія музики
- ОК 10 Гармонія
- ОК 11 Аналіз музичних творів
- ОК 17 Клас ансамблю (за видами)
- ОК 20 Спеціальний клас (за видами)

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Музичне мистецтво естради**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору,	ПРН 5

створювати його художню інтерпретацію	
Демонстрування володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Демонстрування володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції. Вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору).	ПРН 9
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Аранжування та інструментування**» (курс інструментування)

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію	ПРН 5
Демонстрування володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій	ПРН 8
Демонстрування володіння теоретичними та практичними основами інструментування, аранжування музики та композиції. Вміння здійснювати переклад музичних творів для різних колективів (оркестру, ансамблю, хору).	ПРН 9
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Відповідно до освітньої програми, вивчення освітнього компоненту «Аранжування, інструментування» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності: (ЗК – загальні СК - спеціальні)

Відповідність визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Шифр	Назва компетентності	дескриптори НРК				Результати навчання
		Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
	Інтегральна компетентність					ПРН 5, ПРН 8 ПРН 9, ПРН 12
загальні (ЗК)						
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 12
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 12
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 12
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	ПРН 5

	знаннями.					ПРН 8 ПРН 9 ПРН 12
ЗК 11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	Зн1	Ум1	К1	АВ3	ПРН 8 ПРН 12
ЗК 13	Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	Зн1	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 12
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 12
спеціальні (СК)						
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5 ПРН 9
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 12
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 12
СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 12
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5 ПРН 8 ПРН 9 ПРН 12
СК 13	Здатність	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 5

	використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.					ПРН 8 ПРН 9 ПРН 12
СК 15	Здатність здійснювати редакторську/ менеджерську/ лекторську/ аранжувальну /звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 9 ПРН 12

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Підсумковий (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач вищої освіти повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів вищої освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів вищої освіти. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення навчальної дисципліни з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем освіти засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачем освіти – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу під час індивідуальних занять.

Підсумковий (семестровий) контроль – є складовою поточного контролю і здійснюється у формі виконання здобувачем освіти модульного контрольного завдання. Проведення модульного контролю знань є обов'язковим контролем якості засвоєння здобувачем освіти теоретичного та практичного матеріалу модуля – проводиться з метою систематизації знань. Кожний такий модуль включає бали за поточну роботу на практичних заняттях та виконання самостійної роботи.

Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення здобувачем освіти проблематики завершеної частини навчальної дисципліни, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних і практичних питаннях, які визначають зміст даної частини курсу.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів вищої освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення

визначеного кола завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають:

- рівень теоретичних знань;
- опрацювання навчального матеріалу з дисципліни, передбачений для самостійного засвоєння;
- індивідуальні завдання

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля підсумовуються.

В залежності від кількості набраних балів здобувач вищої освіти може отримати за вивчення змістового модуля **від 1 до 30 балів** в разі якщо семестровий контроль проходить у формі диференційованого заліку та / або **від 1 до 20 балів** в разі якщо семестровий контроль проходить у формі екзамену.

Контроль засвоєння змістового модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю змістового модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Форми підсумкового (семестрового) контролю знань здобувачів вищої освіти:

Іспит 3,5 семестри

Диференційований залік 2,4 семестри

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми навчальної дисципліни й доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Здобувач вищої освіти який за результатами модульного контролю отримав незадовільну оцінку зобов'язаний перескласти відповідний модуль до початку наступного модульного контролю.

Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача вищої освіти.

Диференційований залік, іспит – здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку / іспиту, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку / іспиту може проводитись у вигляді відповідей на питання білетів та додаткових питань з тем відповідного модуля, а також усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи. Практичний показ - здобувач освіти демонструє сформованість здібностей та компетентностей у

формі показу виконаних практичних та/або індивідуальних завдань, що демонструє діяльність здобувача на завершальному етапі вивчення модуля.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (лекційні, практичні, індивідуальні заняття та самостійна робота)

Модуль I					
Змістовий модуль 1		змістовий модуль 2		МК ЕКЗАМЕН	Всього
T1,2,3,4	CP	T5,6,7,8	CP		
30	10	20	10	30	100

Модуль II					
Змістовий модуль 3		змістовий модуль 4		МК ДИФ.ЗАЛ.	Всього
T9,10	CP	T11,12	CP		
30	10	30	10	20	100

Модуль III					
Змістовий модуль 5		змістовий модуль 6		МК ЕКЗАМЕН	Всього
T13,14	CP	T15,16	CP		
30	10	30	10	20	100

Модуль IV					
Змістовий модуль 7		змістовий модуль 8		МК ДИФ.ЗАЛ.	Всього
T17,18,19,20	CP	T21,22,23,24	CP		
30	10	30	10	20	100

T – теми програми навчальної дисципліни

CP – самостійна робота

МК – модульний контроль знань (диференційований залік/екзамен)

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Робота на лекційних заняттях	8	40						
Виконання практичних робіт			8	40	8	40		
Індивідуальні заняття							10	50
Фронтальне опитування			2	10	2	10		
Колоквіум	2	10	2	10			1	5
Проект							1	5
Самостійна робота	4	20	4	20	4	20	4	20
Диференційований залік			1	20			1	20
Екзамен	1	30			1	30		

	10	100	11	100	10	100	11	100
--	----	-----	----	-----	----	-----	----	-----

Система бальних оцінок за темами вивчення змістового модулю оцінюється за шкалою *від 1 до 5 балів*. Кількість балів за роботу за практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчальної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг виконання завдання та демонстрація знань під час опитування;
- виконання завдань самостійної роботи

Оцінювання одного завдання навчального модуля

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти на високому рівні виконує завдання. Надає повну, вичерпну відповідь, вільно володіє матеріалом. У повному обсязі виконує практичне завдання, проявляє креативне мислення, застосовує знання міжпредметних дисциплін. Повна змістовна відповідь на теоретичні питання.
4	Здобувач вищої освіти виконує завдання з незначними помилками. Надає повну, вичерпну відповідь, вільно володіє матеріалом, але недостатньо впевнений у своїх висновках. У повному обсязі виконує практичне завдання, проявляє креативне мислення, застосовує знання міжпредметних дисциплін. Відповідь на теоретичні питання повна, але здобувач вищої освіти допускає не суттєві помилки.
3	Здобувач вищої освіти виконує завдання із значними помилками. Під час опитування на недостатньому рівні надає відповіді. При виконанні практичного завдання, допускає неточності, не може в повному об'ємі застосувати міжпредметні зв'язки. Відповідь на теоретичні питання не повна, допускаються помилки в термінології
2	Здобувач вищої освіти показав низький рівень знань, недоопрацьований матеріалі. При опитуванні плутає поняття та значення. Практична робота не доведена до завершального етапу. Відповідь на теоретичні питання не повна. Здобувач вищої освіти допускає суттєві помилки, плутається в термінології
1	Завдання не виконано. Відповідь на питання не повна, допущені суттєві помилки, здобувач вищої освіти не може надати відповіді на деякі теоретичні питання.

Контроль самостійної роботи. Засоби контролю самостійної роботи та методика його проведення обираються викладачем навчальної дисципліни. Контроль самостійної роботи має відповідати вимогам об'єктивності, оперативності та систематичності, рівнем засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу, вміння використовувати теоретичні знання в практичній діяльності, також включає в себе самоконтроль з боку здобувача освіти.

Завдання цього виду контролю спрямовані на:

- розвиток пізнавальних здібностей та творчої ініціативи здобувачів вищої освіти
- виховання самостійності, відповідальності та організованості

- формування самостійного мислення, здібностей до саморозвитку, самовдосконаленням та самореалізації
- опанування здобувачами вищої освіти елементів методики наукових досліджень

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачем освіти за виконання чотирьох завдань самостійної роботи, також є однією із складових поточної успішності здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти може набрати **максимум 20 балів** за виконання усіх видів самостійної роботи під час вивчення того чи іншого модуля. Кожне завдання самостійної роботи оцінюється за шкалою **від 1 до 5 балів**.

Шкала оцінювання завдання самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Бали за національною шкалою	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти на високому рівні виконав завдання самостійної роботи. Демонструє вміння виділяти головне, встановлювати міжпредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї, готовність до постійного саморозвитку та самовдосконалення. Проявляє креативність, здатність до системного мислення, уміння використовувати сучасні інформаційні технології. Виявляє компетентність у виконанні практичного завдання.
4	Здобувач вищої освіти на достатньому рівні виконав завдання самостійної роботи. Демонструє вміння виділяти головне, встановлювати міжпредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї, готовність до постійного саморозвитку та самовдосконалення. На недостатньому рівні проявляє креативність, здатність до системного мислення, уміння використовувати сучасні інформаційні технології. Виконує практичне завдання з незначними помилками.
3	Здобувач вищої освіти на середньому рівні виконав завдання самостійної роботи. Недостатньо демонструє вміння виділяти головне, встановлювати міжпредметні зв'язки, вміння робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї. Допускає суттєві помилки системного мислення. Демонструє уміння використовувати сучасні інформаційні технології. Не може проявити креативність. Практичні завдання виконує не в повному обсязі.
2	Здобувач вищої освіти на низькому рівні виконав завдання самостійної роботи. Не може виділяти головне, встановлювати міжпредметні зв'язки, робити висновки, показувати перспективу розвитку ідеї. Допускає суттєві помилки системного мислення. Не може проявити креативність. Практичні завдання виконує не в повному обсязі.
1	Завдання зроблено не вчасно. Здобувач вищої освіти допускає суттєві помилки, не володіє навчальним матеріалом.

Для самостійної роботи здобувачів освіти рекомендується відповідна наукова, спеціальна, хрестоматійна, періодична література. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем освіти у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль разом із навчальним матеріалом, який відпрацьовувався під час проведення навчальних занять. Методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти передбачає засоби самоконтролю та використання інформаційних технологій. Методичні рекомендації організації самостійної роботи здобувача доводяться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру.

Система нарахування додаткових балів

Додатково можуть отримати протягом семестру до 10 балів:

- За активну участь у науковій діяльності: виступи на наукових конференціях, готують наукові доповіді, беруть участь в їх обговоренні) що підтверджується сертифікатом
- За організацію навчальної діяльності у неформальній освіті (участь у вебінарах, курсах професійної підготовки, тренінгах) що підтверджується сертифікатом
- За бажанням здобувач освіти може отримати від викладача додаткове індивідуальне завдання для покращення рейтингового балу за модуль. До індивідуального завдання викладач може запропонувати тему з питань: розширення теоретичних базових знань з навчальної дисципліни, самостійного аналізу підходів до розв'язання професійних питань, пов'язаних інтерпретацією програмних творів, знань з історії, педагогіки, мистецтвознавства, аналізу виконавського та концертного репертуару, комплексного вирішення конкретного фахового завдання, тощо.

Для оцінювання індивідуального завдання для здобувача, викладач повідомляє та/або пропонує тему завдання, встановлює терміни для виконання, роз'яснює систему оцінювання виконання такого завдання.

Здобувач самостійно опрацьовує завдання за усіма етапами роботи та в установлені терміни повинен здати завдання.

Оцінювання індивідуального завдання

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
10	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізувати факти, робити висновки.
9	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними помилками, робити висновки.
8	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати презентацію, аналізує факти із незначними

	помилками, у висновках є не точності.
7	Завдання виконано в установлені терміни. Здобувач вищої освіти висловлює власне ставлення до альтернативних міркувань з заданої проблеми із помилками, намагається самостійно та аргументовано викладати презентацію, але при цьому робить помилки, аналізує факти із незначними помилками, у висновках не притримується логічної послідовності
6	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, намагається аргументовано викласти матеріал, але при цьому робить грубі помилки, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
5	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, аналізує факти із суттєвими помилками, у висновках не притримується логічної послідовності.
4	Завдання виконано із запізненням щодо установлених термінів. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до міркувань із заданої проблеми, допускає значні помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить помилки, у висновках не притримується логічної послідовності.
3	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти намагається висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати викладений матеріал, у встановлених фактах робить суттєві помилки, не може викласти висновки заданої проблеми.
2	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти складно висловити власне ставлення до заданої проблеми, допускає грубі помилки, робота зроблена не самостійно, не може проаналізувати матеріал, не може викласти факти за темою, плутає термінологію не може викласти висновки заданої проблеми.
1	Завдання виконано не вчасно. Здобувач вищої освіти не може викласти власне ставлення до заданої проблеми, робота зроблена не самостійно, викладений матеріал має грубі, суттєві помилки, не може навести приклади за темою роботи, плутає термінологію висновки заданої проблеми відсутні.

В разі якщо при врахуванні додаткових балів сума балів за модуль (семестр) буде перевищувати 100 балів, результати успішності буде дорівнювати 100.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю
Шкала оцінювання
Оцінювання модульного контролю знань
диференційованого заліку / екзамену

бали модульного контролю знань ЕКЗАМЕН	бали модульного контролю знань ДИФ.ЗАЛ.	Критерії оцінювання
	15 – 20	Здобувач вищої освіти на високому рівні виконав завдання. Робота вірно оформлена. Проявляється здатність створювати і знаходити нові оригінальні ідеї. Вміє ґрунтовно доводити свою думку. Під час колоквіуму здобувач вищої освіти демонструє вміння критично аналізувати текст, робити висновки. Здобувач вищої освіти виконав усі завдання навчального модуля. Відвідування занять 100% (крім

26-30		випадків за хворобою при наявності лікарняного). Самостійна робота виконана в повному обсязі, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки.
21 - 25	12 – 14	Здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. У практичній роботі допущені несуттєві помилки, в усних відповідях - неточності, деякі незначні помилки, мають місце через недостатню аргументованість. Відвідування навчальних занять 90%. В повному обсязі виконує завдання самостійної роботи.
17 – 20	8 – 11	Здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння основних положень навчальної дисципліни, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. У практичній роботі допущені помилки, в усних відповідях - неточності, здобувач вищої освіти не може достатньо аргументувати власну думку та викласти її в практичній роботі. Відвідування навчальних занять 85%. В повному обсязі виконує завдання самостійної роботи.
12 – 16	5 – 7	Здобувач вищої освіти демонструє основні положення навчального матеріалу без достатнього розуміння. У цілому оволодів суттю питань навчального модуля дає неповні відповіді на запитання, допускає значні помилки в практичній роботі. Відвідування навчальних занять 80%. Виконання завдань самостійної роботи – не в повному обсязі.
7 - 11	2 – 4	Здобувач вищої освіти демонструє основні положення навчального матеріалу без достатнього розуміння. У цілому оволодів суттю питань навчального модуля, але дає неповні відповіді на запитання, допускає суттєві помилки в практичній роботі. Відвідування навчальних занять 75%. Виконання завдань самостійної роботи – не в повному обсязі.
1 – 6	1	Завдання містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Практична робота виконана безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті. Відвідування занять складає 60%. Під час виконання самостійної роботи не опрацьовує практичне завдання.

Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав **від 60 до 100 балів**.

Загальний рейтинг з модуля (дисципліни) **не перевищує 100 балів**.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на індивідуальних заняттях та на підсумковому модульному контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним

програмою навчальної дисципліни. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни.

Сума балів(R)	Шкала ECTS	Національна 5-ти бальна шкала	Визначення
90-100	A	5	відмінно
82-89	B	4	дуже добре
74-81	C		добре
64-73	D	3	задовільно
60-63	E		достатньо
35-59	FX	2	незадовільно з можливістю повторного перескладання
0-34	F		незадовільно з обов'язковим повторним вивченням

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувача вищої освіти повідомить його про своє рішення.

Перескладання роботи здобувачів вищої освіти можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви у письмовій формі.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Зміст і завдання курсу. Інструментознавство, як фахова та наукова дисципліна.

Інструментознавство, як фахова та наукова дисципліна. Мета, завдання курсу. Основні відомості про розвиток естрадних ансамблів, оркестрів. Органологія або інструментознавство як самостійна наука про музичні інструменти. Перші згадки вивчення і класифікації музичних інструментів у країнах стародавнього Сходу:

Єгипті, Індії, Китаї, Персії. Класифікації музичних інструментів Ф. Геварда, Е. Горнбостеля та К. Закса.

Тема 2. Розвиток музичних інструментів. Історичні передумови.

Традиційний музичний інструментарій. Первісні функції музичних інструментів: сигнальні інструменти в мисливському, пастушому і військовому побуті; супровід до ритуалів, обрядів, знахарських медитативних дійств; гра «для себе», «для слухання», «до співу», «до танцю». Інструментальний ансамбль XVII ст. Музика в українському театрі XVII-XVIII ст. Дослідники розвитку народних інструментів України, світу. Класифікація музичних інструментів.

Тема 3. Ансамбль. Класифікація ансамблів.

Ансамбль. Виникнення ансамблів. Види ансамблів. Відомі колективи сучасності. Склад ансамблевих колективів. Репертуар.

Тема 4. Інструментальний склад естрадно-симфонічного оркестру.

Специфіка репертуару. Види джазових оркестрів камерний ансамбль диксиленд, малий джазовий оркестр – біг-бенд малого складу, великий джазовий оркестр без струнних – біг-бенд, великий джазовий оркестр зі струнними (не симфонічного типу). Група інструментів симфонічного оркестру.

Тема 5. Група Струнних інструментів.

Історична довідка виникнення та застосування струнних інструментів. Еволюція струнних музичних інструментів. Характеристика струнно-смичкової групи (скрипка, альт, віолончель, контрабас): стрій, діапазон, техніко-виконавські характеристики, функції в оркестрі. Акустика музичних інструментів струнної групи.

Тема 6. Група духових інструментів.

Історичні передумови виникнення духових інструментів. Різновиди духових інструментів: флейтові (губні), язичкові і мундштучні. Група дерев'яних та мідних духових інструментів симфонічного (естрадно-симфонічного) оркестру: стрій, діапазони. Транспонуючі інструменти. Ключі. Особливості нотування.

Тема 7. Група ударних інструментів.

Історичні передумови виникнення ударних інструментів. Різновиди ударних інструментів: шумові, з висотою звучання. Група ударних інструментів симфонічного (естрадно-симфонічного) оркестру. Особливості нотування.

Тема 8. Художньо-технічні характеристики інструментарію.

Сучасні естрадні колективи. Інструментальний склад естрадних колективів. Акустика. Акустичні властивості музичних інструментів. Принцип звукоутворення. Застосування музичних інструментів. Характеристика та

взаємодія оркестрових груп. Особливості тембрального поєднання. Виконавські штрихи та прийоми гри.

Модуль 2

Тема 9. Види викладу музичного матеріалу. Аналіз форми музичних творів. Мелодія та викладення її в інструментовці.

Композиційна та тематична структура твору. Типи викладу музичного матеріалу. Аналіз клавiру і план інструментовки. Модулюючи зв'язки, які з'єднують різні частини форми. Аналіз твору. Форма твору. Ладотональний план. Внесення змін у клавiр з метою ускладнення чи спрощення фактури. План інструментовки.

Специфіка інструментування: поняття про інструментування, його основні правила. Засоби інструментування: тембр, фактура. Технологічні основи інструментування: загальні правила голосоведіння, функціональна організація оркестрової фактури, оркестровий колорит. Формоутворююча і змістовна функція інструментування: інструментування та формоутворення, інструментування та образний зміст. Інструментовка мелодії: значення мелодичного голосу; переділення засобу її викладу без змін, в іншому регістрі, з додатком октав, в інтервальному або акордовому вигляді; вибір інструментів; передача мелодії від однієї групи інструментів до іншої; прийоми виділення мелодії

Тема 10. Практична робота – аранжування фортепіанного клавiру для спеціального музичного інструменту.

Засвоюються навички аранжування музичних творів без зміни головних компонентів музичної мови (гармонії, ритмічної структури тощо) з допомогою транспозиції без зміни фактури або з її зміною і переміщенням середніх голосів.

Здобувачі вищої освіти опановують вміння аранжувати хорові твори зі спрощенням чи ускладненням фактури та мішаним (комбінованим) способом. При написанні аранжування доцільно створити детальний план розгортання твору, де буде врахована специфіка розвитку тонального плану – чи будуть використовуватись зміни тональності – модуляції чи відхилення. При його формуванні варто проаналізувати вербальний текст твору, який дасть змогу визначити основні ключові вузли розвитку драматургії, кульмінаційні моменти і т. п. Транспозиція твору (при необхідності).

Для якого створюється перекладення, застосовують такі прийоми:

1. Розширення або звуження фактури.
2. Регістрову перестановку окремих побудов (скорочено — регістровку).
3. Доповнення фактури окремими акордовими звуками чи іншими елементами (при великій динаміці твору, напруженому звучанні та особливостях педалізації).
4. Заміну розташування акордів та окремих звуків.
5. Роздрібнення чи укрупнення, пропуски, скорочення та зміну ритмічних рисунків другорядних елементів фактури.
6. Зміну тривалостей акордів чи окремих звуків у супроводі.

7. Переосмислення штрихів.

8. Розшифрування та перетворення фортепіанної фактури з пристосуванням її до специфіки обраного інструмента.

Тема 11. Підготовка, структурування та редагування нотного тексту, його оформлення у вигляді комп'ютерного набору.

Під час написання аранжування для спеціального музичного інструменту корисним буде використання комп'ютерного програмного устаткування. У разі, коли нотний текст буде існувати в електронному вигляді у програмі, яка надає можливість не лише створити нотний запис, але й відтворити його у відповідному тембровому забарвленні, виникає широке коло для оцінювання результату. Подібний створений електронний варіант досить легко може корегуватись, адже у багатьох програмах можливе транспонування музичного матеріалу, уповільнення та прискорення відтворення, додавання динамічних та агогічних уточнень.

Тема 12. Інструментування як художній фактор музики. Ансамбль і партитура. Функції інструментування.

Класифікація ансамблів, короткі історичні відомості про склад ансамблів, їх художньо-технічні можливості та репертуар. Художньо-технічні можливості і функції інструментування. Партитура. Короткі історичні відомості про партитурну нотацію. Основні правила оформлення партитур та партій.

Специфіка інструментування: поняття про інструментування, його основні правила. Засоби інструментування: тембр, фактура. Технологічні основи інструментування: загальні правила голосоведіння, функціональна організація ансамблевої фактури, ансамблевий колорит. Формоутворююча і змістовна функція інструментування: інструментування та формоутворення, інструментування та образний зміст. Мелодія. Гармонічна фігурація. Гармонічна педаль. Бас.

Модуль 3

Тема 13. Практична робота. Написання перекладу твору для естрадного ансамблю мішаного складу.

У роботі над партитурою чимале значення відіграє здатність різних інструментів створювати стрункий ансамбль та гарно звучати при виконанні унісонно-октавних дублювань, враховувати особливості розташування голосів у фактурі, обирати ту чи іншу функцію у фактурі твору. Окрім цього неодмінно важливим залишається намагання враховувати закони та логіку розгортання гомофонно-гармонічної тканини. Застосування методів аранжування в написанні інструментовки. Визначення складу інструментів ансамблю, уточнення їх діапазону та найбільш виразних зон, в яких тембральне забарвлення буде проявлятися найбільш яскраво, а технічні можливості не будуть нічим обмежуватися. Виділення основних ліній фактури – мелодія, басова лінія, контрапунктичні голоси, ритмічний акомпанемент, підголоски та розподілити їх між наявними інструментами. Особливості композиційного плану, перетворення

фактури оригіналу, види додаткових елементів. Засоби збереження характеру музичного твору, втілення авторського задуму композитора.

Тема 14. Підготовка, структурування та редагування нотного тексту, його оформлення у вигляді комп'ютерного набору.

Під час написання аранжування для спеціального музичного інструменту корисним буде використання комп'ютерного програмного устаткування. У разі, коли нотний текст буде існувати в електронному вигляді у програмі, яка надає можливість не лише створити нотний запис, але й відтворити його у відповідному тембровому забарвленні, виникає широке коло для оцінювання результату. Подібний створений електронний варіант досить легко може корегуватись, адже у багатьох програмах можливе транспонування музичного матеріалу, уповільнення та прискорення відтворення, додавання динамічних та агогічних уточнень.

Тема 15. Специфіка творчого процесу інструментування як чинника стилетворення естрадно-інструментальної композиції.

Поняття «аранжування» (від фр. *arranger* – упорядковувати) в музичному мистецтві тлумачиться як «перекладання музичного твору для іншого складу виконавців, обробка мелодії для виконання на музичному інструменті або для голосу із супроводом, полегшений виклад музичного твору для виконання на тому ж інструменті, чи пов'язані з імпровізаційним стилем музикування гармонічні, фактурні зміни, які музиканти вносять у твір під час виконання (у джазовій музиці), створення інструментального супроводу до мелодії пісні для різного складу виконавців (у популярній музиці). Визначення поняття «аранжування», окрім вищевикладеного, включає важливі уточнення, а саме: «в естрадній музиці – гармонізація та інструментування нової або добре відомої мелодії; у джазі – спосіб закріплення загального задуму ансамблевої і оркестрової інтерпретації і головний носій стильових якостей. поняття аранжування охоплює різноманітні сторони музичної діяльності (перекладення, обробка, інтерпретація тощо), які в процесі роботи над музичним твором можуть у певний спосіб виявляти свій стилетворчий потенціал. У зв'язку з цим привертає увагу поняття «художній переклад у музиці». Важливу роль в арсеналі стильових прийомів аранжувальника відіграє організація ритму, що передбачає глибокі знання багатьох музичних стилів і жанрів академічної та неакадемічної традицій, інтерпретацію та модернізацію властивих їм ритмічних формул з урахуванням індивідуального стилю композитора

Тема 16. Практична робота. Написання інструментовки супроводу солісту.

Визначення співвідношення тональності вокальних партій та інструментальних. Якщо для вокалістів необхідне врахування теситури, то для інструментів більш зручними можуть бути не всі тональності. Можлива наявність інструментального вступу та завершення, вставок, де не буде співу. Окрім цього одним з прийомів, які часом використовується у музичних творах є створення форми другого плану, коли при збереженні куплетної форми можливе її оформлення на більш високому

рівні у тричастинну, рондо, варіаційну і т. п. Вибір спрямування аранжування та/або інструментування музичного матеріалу може мати абсолютно різне стильове забарвлення. Одним з шляхів є створення обробки пісні, при якій будуть максимально зберігатися основні особливості першоджерела – ладова основа, структура, форма, специфіка голосоведіння, типові звороти, гармонічна підтримка. Також можливі стильові перевтілення пісні, коли залишатимуться лише ключові аспекти твору, тоді як гармонія може ламати наперед установлену логіку розвитку, наближаючи твір до джазового чи навіть естрадного звучання. створити детальний план розгортання твору, де буде врахована специфіка розвитку тонального плану – чи будуть використовуватись зміни тональності – модуляції чи відхилення. При його формуванні варто проаналізувати вербальний текст твору, який дасть змогу визначити основні ключові вузли розвитку драматургії, кульмінаційні моменти і т. п.

Види інструментального супроводу вокалу:

- інструментальний супровід із дублюванням вокальної партії;
- інструментальний супровід без дублювання вокальної партії;
- комбінований (змішаний) інструментальний супровід.

Модуль 4

Тема 17. Підготовка, структурування та редагування нотного тексту, його оформлення у вигляді комп'ютерного набору.

Під час написання аранжування для спеціального музичного інструменту корисним буде використання комп'ютерного програмного устаткування. У разі, коли нотний текст буде існувати в електронному вигляді у програмі, яка надає можливість не лише створити нотний запис, але й відтворити його у відповідному тембровому забарвленні, виникає широке коло для оцінювання результату. Подібний створений електронний варіант досить легко може корегуватись, адже у багатьох програмах можливе транспонування музичного матеріалу, уповільнення та прискорення відтворення, додавання динамічних та агогічних уточнень.

Тема 18 Естрадний оркестр.

Естрадний оркестр. Склад та художньо-технічні можливості оркестру. Партії інструментів виконуючих сольні партії, імпровізація і прийоми її утворення. Функції оркестрових груп та окремих інструментів. Використання тембрових можливостей інструментів оркестру. Способи поєднання інструментальних груп та основних оркестрових функцій. Засоби досягнення в інструментовці компактного звучання, насиченої оркестрової фактури. Прийоми виділення головних елементів викладення, оркестрових функцій, елементів фактури.

Тема 19. Принципи створення нових варіантів звучання музичних творів для оркестрового виконавства. Особливості стилів аранжування (інструментування) для оркестрового виконання.

Розуміння музичного твору. Створення інтерпретаційної версії музичного твору.

Основні форми оркестрового музикування. Аналіз аранжування музичних творів для оркестрового виконавства. Оркестрове аранжування, гармонія, звуковедення. Перекладення творів для естрадно-симфонічного оркестру мішаного складу. Аранжування (інструментування): комплексні завдання, і передбачають створення композиції в обраному стилі на основі першоджерела. Варіювання, аранжування та стилізація академічної, сучасної музики у викладі для оркестру. Осмислення «нового» звучання музичного твору при аранжуванні (інструментуванні). Значення контрапункту при оркестровому викладі. Принципи гармонізації мелодії та створення різних видів та стильових особливостей супроводу. Виклад басової партії. Перетворення мелодичної лінії.

Тема 20. Переклад твору для оркестрового (ансамблевого) колективу.

Функції інструментовки. Партитура. Правила оформлення. Типи фактури. Аналіз клавіру. Склад оркестрової фактури, оркестрові функції. Прийоми для створення оркестровки (інструментовки). Зв'язок композиційної будови з художнім змістом музичного твору. Музичний стиль.

Тема 21. Ознайомлення з найпоширенішими сучасними електронними музичними редакторами, та їх технічним забезпеченням

Саундтреп: найкращий музичний редактор для створення реміксів. Audacity часто хвалять як найкращого безкоштовного, але все ще професійного музичного редактора на ринку. Це відкритий код і має безліч функцій, які сподобаються будь-якому важкому музичному редактору. Ocenaudio: Кращий музичний редактор для швидких завдань. Adobe Audition CC: найкращий редактор голосу для співу. Додаток, в якому музика створюється від початку. Завдяки сучасному двигуну звук обробляється швидше, широкий набір інструментів редагування допоможе швидко мікшувати треки. FL Studio: найповніший музичний редактор. Безкоштовна програма виконує зведення, майстеринг, настроювання звучання та підбір звукових ефектів для нових композицій. Вона підходить для відомої операційної системи та не займає багато місця. Audio-Joiner.com: редактор для приєднання файлів пісень. Редактор Sonar належить до числа найбільш могутніх сучасних музичних редакторів. Sonar можна вважати прямим спадкоємцем Sakewalk Pro Audio, АудіоМАЙСТЕР – відомий інструмент, що проводить запис аудіо, редагує музичні композиції, що підвищує якість звучання та обробки треків, створює мікси та записує дані в будь-якому форматі.

Тема 22. Віртуальна студія Steinberg Cubase SX. Робота у вікні проєкта. Запис MIDI повідомлень. Робота з MIDI. Музичний супровід

Цифровий електромузичний інструментарій як універсальний мультитембральний засіб творчої роботи музиканта. Історична ретроспектива електронного музичного інструментарію. MIDI інтерфейс.

Тема 23. Методи імпровізації для написання інструментовки для ансамблю (оркестру).

Імпровізація. Історично-ретроспективний погляд на еволюцію імпровізаційного мистецтва. Імпровізаційні елементи. Функціональна гармонія (акордика, гармонізація, цифровка); джазова гармонія; поліфонія, поліфонія в джазі; аналіз музичних творів; аранжування (контрапункт, фактурні, гармонічні, фігураційні, артикуляційні, ритмічні прийоми, ритмоінтонаційні формули); композиція (жанрова стилізація, основи формоутворення, класичні та синтетичні форми).

Тема 24. Музично-аналітичні навички в процесі створення інструментовки.

Перекладення та транскрипції зразків музичної класики; обробки фольклорного мелосу; оригінальні твори; сучасна музика. Драматургічна концепція музичного твору, методи передачі його художню інтерпретацію в оркестровому (ансамблевому) викладі. Ансамблева гра та імпровізаційне «коло».

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Форма навчання:										
	Усього	у тому числі									
		Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
	лекції	Практичні (семінарські)	лабораторні	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Усього	лекції	Практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Модуль 1											
Змістовий модуль 1											
Тема 1. Зміст і завдання курсу. Інструментознавство, як фахова та наукова дисципліна.	3	2				1	3	1			2
Тема 2. Розвиток музичних інструментів. Історичні передумови.	3	2				1	3	1			2
Тема 3. Ансамбль. Класифікація ансамблів.	4	2				2	4	1			3
Тема 4. Інструментальний склад естрадно-симфонічного оркестру.	4	2				2	4	1			3
Змістовий модуль 2											
Тема 5. Група Струнних інструментів.	4	2				2	4	1			3
Тема 6. Група духових інструментів.	4	2				2	4	1			3
Тема 7. Група ударних інструментів.	4	2				2	4	1			3
Тема 8. Художньо-технічні характеристики інструментарію.	4	2				2	4	1			3
Всього за модулем 1	30	16				14	30	8			22
Модульний контроль знань.											

Екзамен													
Модуль 2.													
Змістовий модуль 3													
Тема 9. Види викладу музичного матеріалу. Аналіз форми музичних творів. Мелодія та викладення її в інструментовці.	8			4		4	8			2			6
Тема 10. Практична робота – аранжування фортепіанного клавіру для спеціального музичного інструменту.	7			4		3	7			1			6
Змістовий модуль 4													
Тема 11. Підготовка, структурування та редагування нотного тексту, його оформлення у вигляді комп'ютерного набору.	8			4		4	8			2			6
Тема 12. Інструментування як художній фактор музики. Ансамбль і партитура. Функції інструментування.	7			4		3	7			1			6
Всього за модулем 2	30			16		14	30			6			24
Модульний контроль знань. Диференційований залік													
Модуль 3													
Змістовий модуль 5													
Тема 13. Практична робота. Написання перекладу твору для естрадного ансамблю мішаного складу.	15			8		7	15			2			13
Тема 14. Підготовка, структурування та редагування нотного тексту, його оформлення у вигляді комп'ютерного набору.	15			8		7	15			1			14
Змістовий модуль 6													
Тема 15. Специфіка творчого процесу інструментування як чинника стилетворення естрадно-інструментальної композиції.	15			8		7	15			2			13
Тема 16. Практична робота. Написання інструментовки супроводу солісту.	15			8		7	15			1			14
Всього за модулем 3	60			32		28	60			6			54
Модульний контроль знань. Екзамен													
Модуль 4													
Змістовий модуль 7													
Тема 17. Підготовка, структурування та редагування нотного тексту, його оформлення у вигляді комп'ютерного набору.	7			4		3	7					1	6
Тема 18 Естрадний оркестр.	7			4		3	7					1	6
Тема 19. Принципи створення нових варіантів звучання музичних творів для оркестрового виконавства. Особливості стилів аранжування (інструментування) для оркестрового виконання.	7			4		3	7					1	6
Тема 20. Переклад твору для оркестрового (ансамблевого) колективу.	7			4		3	7					1	6
Змістовий модуль 8													
Тема 21. Ознайомлення з сучасними електронними музичними редакторами, та їх технічним забезпеченням	8			4		4	8					1	7

Тема 22. Віртуальна студія Steinberg Cubase SX. Робота у вікні проєкта. Запис MIDI повідомлень. Робота з MIDI. Музичний супровід	8				4	4	8				1	7
Тема 23. Методи імпровізації для написання інструментовки для ансамблю (оркестру).	8				4	4	8				1	7
Тема 24. Музично-аналітичні навички в процесі створення інструментовки.	8				4	4	8				1	7
Всього за модулем 4	60				32	28	60				8	52
Модульний контроль знань. Диференційований залік												
Разом	180	16		48	32	84	180	8		12	8	152

7. ТЕМИ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Теми аудиторних занять	Денна форма навчання			Заочна форма навчання		
	лекц.	практ.	індив.	лекц.	практ.	індив.
Тема 1. Зміст і завдання курсу. Інструментознавство, як фахова та наукова дисципліна.	2			1		
Тема 2. Розвиток музичних інструментів. Історичні передумови.	2			1		
Тема 3. Ансамбль. Класифікація ансамблів.	2			1		
Тема 4. Інструментальний склад естрадно-симфонічного оркестру.	2			1		
Тема 5. Група Струнних інструментів.	2			1		
Тема 6. Група духових інструментів.	2			1		
Тема 7. Група ударних інструментів.	2			1		
Тема 8. Художньо-технічні характеристики інструментарію.	2			1		
Тема 9. Види викладу музичного матеріалу. Аналіз форми музичних творів. Мелодія та викладення її в інструментовці.		4			2	
Тема 10. Практична робота – аранжування фортепіанного клавіру для спеціального музичного інструменту.		4			1	
Тема 11. Підготовка, структурування та редагування нотного тексту, його оформлення у вигляді комп'ютерного набору.		4			2	
Тема 12. Інструментування як художній фактор музики. Ансамбль і партитура. Функції інструментування.		4			1	
Тема 13. Практична робота. Написання перекладу твору для естрадного ансамблю мішаного складу.		8			2	
Тема 14. Підготовка, структурування та редагування нотного тексту, його оформлення у вигляді комп'ютерного набору.		8			1	
Тема 15. Специфіка творчого процесу		8			2	

інструментування як чинника стилетворення естрадно-інструментальної композиції.						
Тема 16. Практична робота. Написання інструментовки супроводу солісту.		8			1	
Тема 17. Підготовка, структурування та редагування нотного тексту, його оформлення у вигляді комп'ютерного набору.			4			1
Тема 18 Естрадний оркестр.			4			1
Тема 19. Принципи створення нових варіантів звучання музичних творів для оркестрового виконавства. Особливості стилів аранжування (інструментування) для оркестрового виконання.			4			1
Тема 20. Переклад твору для оркестрового (ансамблевого) колективу.			4			1
Тема 21. Ознайомлення з сучасними електронними музичними редакторами, та їх технічним забезпеченням			4			1
Тема 22. Віртуальна студія Steinberg Cubase SX. Робота у вікні проєкта. Запис MIDI повідомлень. Робота з MIDI. Музичний супровід			4			1
Тема 23. Методи імпровізації для написання інструментовки для ансамблю (оркестру).			4			1
Тема 24. Музично-аналітичні навички в процесі створення інструментовки.			4			1
Разом	16	48	32	8	12	8

8. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

8.1. Самостійна робота

Теми самостійної роботи	денна форма навчання	заочна форма навчання
Тема 1. Зміст і завдання курсу. Інструментознавство, як фахова та наукова дисципліна.	1	2
Тема 2. Розвиток музичних інструментів. Історичні передумови.	1	2
Тема 3. Ансамбль. Класифікація ансамблів.	2	3
Тема 4. Інструментальний склад естрадно-симфонічного оркестру.	2	3
Тема 5. Група Струнних інструментів.	2	3
Тема 6. Група духових інструментів.	2	3
Тема 7. Група ударних інструментів.	2	3
Тема 8. Художньо-технічні характеристики інструментарію.	2	3
Тема 9. Види викладу музичного матеріалу. Аналіз форми музичних творів. Мелодія та викладення її в інструментовці.	4	6
Тема 10. Практична робота – аранжування фортепіанного клавіру для спеціального музичного інструменту.	3	6

Тема 11. Підготовка, структурування та редагування нотного тексту, його оформлення у вигляді комп'ютерного набору.	4	6
Тема 12. Інструментування як художній фактор музики. Ансамбль і партитура. Функції інструментування.	3	6
Тема 13. Практична робота. Написання перекладу твору для естрадного ансамблю мішаного складу.	7	13
Тема 14. Підготовка, структурування та редагування нотного тексту, його оформлення у вигляді комп'ютерного набору.	7	14
Тема 15. Специфіка творчого процесу інструментування як чинника стилетворення естрадно-інструментальної композиції.	7	13
Тема 16. Практична робота. Написання інструментовки супроводу солісту.	7	14
Тема 17. Підготовка, структурування та редагування нотного тексту, його оформлення у вигляді комп'ютерного набору.	3	6
Тема 18 Естрадний оркестр.	3	6
Тема 19. Принципи створення нових варіантів звучання музичних творів для оркестрового виконавства. Особливості стилів аранжування (інструментування) для оркестрового виконання.	3	6
Тема 20. Переклад твору для оркестрового (ансамблевого) колективу.	3	6
Тема 21. Ознайомлення з сучасними електронними музичними редакторами, та їх технічним забезпеченням	4	7
Тема 22. Віртуальна студія Steinberg Cubase SX. Робота у вікні проєкта. Запис MIDI повідомлень. Робота з MIDI. Музичний супровід	4	7
Тема 23. Методи імпровізації для написання інструментовки для ансамблю (оркестру).	4	7
Тема 24. Музично-аналітичні навички в процесі створення інструментовки.	4	7
Разом	84	152

8.2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Ретельне напрацювання складного комплексу вмінь і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних бас-гітаристів і композиторів.

Майбутній фахівець повинен відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному занятті.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Здобувач вищої освіти повинен уміти:

- самостійно опрацьовувати матеріал, дотримуючись при цьому рекомендацій і застережень викладача;
- аналізувати свої професійні творчі надбання;
- творчо мислити;
- відчувати логіку смислового й емоційного розвитку твору.

Майбутньому артисту естради необхідно розширювати свої професійні творчі уявлення, прослуховуючи записи майстрів всесвітнього рівня, аналізуючи стиль виконання, емоційно-психологічну насиченість викладу музичного твору. Така самостійна робота допоможе формуванню художнього смаку та пошуку власної манери. Здобувач вищої освіти повинен бути зацікавленим і цілеспрямованим у навчанні.

9. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Під час роботи над перекладами музичних творів знати специфіку інструментовки музичного матеріалу з фортепіанного клавіру та баянного клавіру.
2. Знати специфіку перекладу творів для різних видів та складів ансамблів.
3. Складання оркестрового плану твору, аналіз музичного твору, фактури.
4. У процесі роботи над планом створення інструментовки треба мати на увазі горизонтальне і вертикальне викладення тематичного матеріалу.
5. Для створення плідної та творчої атмосфери необхідно всю технічну роботу готувати заздалегідь – зробити точний розрахунок тактів твору та їх розміри, в залежності від тривалості нот у кожному з них; накреслити аколади, тактові риси по оркестрових (ансамблевих) групах, написати ключі, ключові знаки, розмір та їх зміну по ходу твору, темпові та динамічні позначення; при інструментуванні супроводу солісту треба попередньо виписати повністю сольну партію, а у вокальному творі ще й слова.
6. Набір партитур (відповідно програмним вимогам) у нотних редакторах (Sibelius, Final), робота з Цифрова звукова робоча станція «Steinberg Cubase»
7. Перевірка набраного матеріалу, прослуховування, програвання партитури, окремих функцій, епізодів на фортепіано (баяні, акордеоні), виправлення помилок.
8. Виконання творчих завдань складає основну частину роботи здобувача вищої освіти на індивідуальному занятті та є основною формою звіту здобувача вищої освіти під час вивчення курсу «Інструментування»

ПИТАННЯ ТА ЗАВДАННЯ ДО ВИДІВ КОНТРОЛЮ.

Модуль 1. ЕКЗАМЕН

1. Класифікації музичних інструментів у країнах стародавнього Сходу: Єгипті, Індії, Китаї, Персії.
2. Класифікації музичних інструментів Ф. Геварда, Е. Горнбостеля та К. Закса.
3. Розвиток музичних інструментів. Історичні передумови.

4. Ансамбль. Класифікація ансамблів.
5. Інструментальний склад естрадно-симфонічного оркестру.
6. Група Струнних інструментів.
7. Група духових інструментів.
8. Група ударних інструментів.
9. Епізодичні музичні інструменти. Їх застосування.
10. Художньо-технічні характеристики інструментарію.
11. Сучасні естрадні колективи. Інструментальний склад естрадних колективів.
12. Акустика. Акустичні властивості музичних інструментів.
13. Характеристика та взаємодія оркестрових груп.
14. Особливості тембрального поєднання.
15. Виконавські штрихи та прийоми гри.

Модуль 2. ДИФЕРЕНЦІОВАНИЙ ЗАЛІК

Теоретичні питання:

1. Види викладу музичного матеріалу.
2. Мелодія та викладення її в інструментовці.
3. Ансамбль і партитура.
4. Функції інструментування.

Практичні завдання:

1. Аранжування фортепіанного клавіру для спеціального музичного інструменту оформлення у вигляді комп'ютерного набору

Модуль 3 ЕКЗАМЕН

Теоретичні питання:

2. Визначення поняття «аранжування».
3. Методи аранжування при написанні інструментовки для ансамблю (оркестру).
4. Академічний стиль
5. Аналіз творів для спроб народного аранжування
6. Значення ритму та інструментовки в сучасному аранжуванні. Стилізація в мистецтві.

Практичні завдання:

1. Написання інструментовки супроводу солісту
2. Створення оркестрової обробки

Модуль 4. ДИФЕРЕНЦІОВАНИЙ ЗАЛІК

Теоретичні питання:

1. Естрадний оркестр. Склад та художньо-технічні можливості оркестру.
2. Функції оркестрових груп та окремих інструментів.
3. Прийоми виділення головних елементів викладення, оркестрових функцій, елементів фактури.

4. Особливості стилів аранжування (інструментування) для оркестрового виконання.
5. Функції інструментовки. Партитура. Правила оформлення. Типи фактури.
6. Аналіз клавiру програмного твору.
7. Сучасні електронні музичні редактори, та їх технічні забезпечення
8. Імпровізація. Історично-ретроспективний погляд на еволюцію імпровізаційного мистецтва.
9. Аналіз аранжування музичних творів для оркестрового виконавства.
10. Драматургічна концепція музичного твору аналіз клавiру. Дирекціон.

Практичні завдання:

1. Застосування тембрових можливостей інструментів оркестру. Способи поєднання інструментальних груп та основних оркестрових функцій.
2. Створення інтерпретаційної версії музичного твору.
3. Переклад твору для оркестрового (ансамблевого) колективу.
4. Віртуальна студія Steinberg Cubase SX. Робота у вікні проєкта. Запис MIDI повідомлень. Робота з MIDI.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- емпіричний метод (показ на інструменті);
- креативний, творчий (створення здобувач вищої освіти оригінальних варіантів інтерпретації вправ і творів; нестандартний підхід до розв'язання педагогічних ситуацій; опанування навичками педагогічної імпровізації);
- проблемно-пошуковий (самостійний пошук здобувачем освіти засобів і способів розв'язання проблемних ситуацій у процесі виконання навчальних і педагогічних завдань);
- практична робота (використання набутих знань у розв'язанні практичних завдань).

Навички soft skills:

- Навички самоорганізації.
- Презентаційні навички.
- Здатність оволодівати сучасною інформацією.
- Демонструвати критичне мислення.
- Брати участь у реалізації знань та умінь з питання значення історико-культурних явищ та процесів в Україні, вписуючи їх у європейський і світовий контекст, вміння аналізувати закономірності та наслідки.

11. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Програмне забезпечення:

- Положення про організацію освітнього процесу
- Положення про академічну доброчесність
- Положення про науково-дослідну та творчо-пошукову роботу здобувачів вищої освіти Комунального закладу вищої освіти Київської обласної ради "Академія мистецтв імені Павла Чубинського"

- Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти
- Навчальний план
- Освітня професійна програма
- Силабус
- Робоча навчальна програма.
- Наукова, навчальна та методична література
- Нотний матеріал для проведення практичних занять;
- Наочність

Технічні засоби та обладнання:

- Наявність комп'ютера (ноутбука)
- Цифрова звукова робоча станція «Steinberg Cubase»
- Нотні редактори (Sibelius, Final)
- Електронні ресурси
- Фортепіано «Україна»

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

12.1. Основна література

1. А. Бондаренко. До проблеми термінології у класифікації популярної музики за жанрами, стилями та напрямками // «Матеріали Третьої міжнародної науково-творчої конференції «Культурно-мистецьке середовище: Творчість та технології»» – К., 2009.
2. Васильєва Л. Л. Рок-музика як фактор розвитку культури другої половини ХХ століття. / Л. Л. Васильєва, автореферат дис. канд. мистецтвознавства. Одес. держ. академія., К. : – 2004, – 19 с.
3. А. О. Верещака. Стилї та напрями естрадної музики., Культура України. Випуск 33. 2011
4. Гайденко А.П. Інструментознавство та основи теорії інструментування: Підручник. Х. : Майдан, 2010. 156 с
5. Гаранян. Аранжування для естрадних оркестрів та вокально-інструментальних ансамблів.
6. Дейнега В. Перекладення, як процес переосмислення засобів оркестрової виразності., автореф. дис. ... канд. мист. : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво» / В. Дейнега., Одеська національна академія музики ім. А.В. Нежданової., Одеса., 2006.,
7. Дорофєєва В. Ю. Полістилізм у творчості Євгена Станковича як семіотичний феномен : автореф. дис. ... канд. мист. : спец. 26.00.01 «Теорія й історія культури» /Дорофєєва В.; Київський національний університет культури і мистецтв. – К., 2010.
8. Дружинець М. Музичне естрадне мистецтво: жанрово стильова специфіка та еволюція., eb of Scholar. 8(26), Vol.2. doi: 10.31435/rsglobal_wos/30082018/6097., 2018
9. Закус І. Мистецтво імпровізувати., Українська музика., 2018 (27)
10. Б. Кіянов. Керівництво з інструментування
11. Колосковська О. Імпровіація як розвиток творчої фантазії (через призму дазового виконавства), актуальні питання гуманітарних наук., вип.8., 2014
12. Кравченко В. Методичні рекомендації для вивчення дисципліни «Інструментування та аранжування», Дніпро – 2016
13. Кучерук В. Ф. Інструментознавство та інструментування. Партитура : методичні рекомендації. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 16 с.
14. Кучерук В. Ф. Інструментознавство та інструментування. О. Курінний. Вокаліз : методичні рекомендації для самостійної роботи з курс «Інструментознавство та інструментування». Луцьк : ВежаДрук, 2018. 20 с.

15. Кучерук В.Ф., Кучерук Н. П., Олексюк О. М. Інструментальний ансамбль : хрестоматія для вищ. навч. закл. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. 148 с.
16. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П., Шиманський П. Й. Практикум роботи з інструментальним колективом : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 88 с
17. Мокрогуз І. Інструментознавство: навч.-метод, посібник / укл. І.М.. Мокрогуз. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 56 с.; 28 с. фото.
18. В. Оленіков. Аранжування. Переклад музичних творів для оркестру: сутність та загальні вимоги: Методичні рекомендації до навчального курсу "Оркестровий клас" для здобувачів вищої освіти психолого-педагогічного факультету зі спеціальності 6.010100 – „Педагогіка і методика середньої освіти. Музика” / Укл. Н.М. Буць. – Полтава: Полтавський державний педагогічний університет імені В.Г. Короленка, 2007. – 32 с.
19. Филипчук М. С. Обробки джазових творів для естрадних ансамблів й оркестрів : навчально-методичний посібник / М. С. Филипчук. — Вінниця : Нова Книга, 2013. — 160 с
20. Хащеватська С. С. Інструментознавство : підручник для вищ. навч. закл. культури і мис-тв III-IV рівнів акредитації. Вінниця : Нова книга, 2008. 256 с.
21. W. Wooten. Groove Workshop. – Hudson Music LLC, 2008 р. [Електронний ресурс] URL: <https://hudsonmusic.com/product/groove-workshop>

12.2. Додаткова література

1. Локарева Ю. Особливості музично-теоретичної підготовки у професійному становленні майбутнього вчителя музики / Ю. Локарева // Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія "Педагогічні науки". – 2012. – Вип. 112. – С. 229–236.
2. Мозговий М. П. Становлення і тенденції розвитку української естрадної пісні : автореф. дис. ... канд. мист. : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / М. П. Мозговий ; Київський національний університет культури і мистецтв. – К., 2007. – С. 11.
3. Прохорова Л. Українська естрадна вокальна школа : Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації / Л. В. Прохорова. – Вид. 2-е. – Вінниця : Нова книга, 2006. – 384 с.

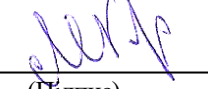
12.3. Електронні ресурси:

1. <http://nlib.org.ua> – Нотна бібліотека.
2. <http://elib.nplu.org/> – Електронна бібліотека «Культура України».
3. <http://www.elibukr.org/> – Електронна бібліотека України.
4. <http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?S21CNR=20&S21REF=10&S21STN=1&C21COM=S&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21All=%3C.%3ETPD=05%3C.%3E&S21FMT=preitem&S21SRW=dz&S21SRD=UP> – веб-портал Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського (електронний каталог відділу музичних фондів, що міститься у розділі «Ноти» Електронної бібліотеки «Україніка».
5. <http://www.library.dudaryk.ua/> – Нотна бібліотека капели «Дударик».
6. <http://notes.tarakanov.net/> – Нотний архів Бориса Тараканова.
7. <http://www.mutopiaproject.org/> – Безкоштовна музика для всіх. 2088 музичних творів, які можна безкоштовно завантажувати, змінювати, друкувати, копіювати, виконувати та записувати.
8. <http://www.icking-music-archive.org/index.php> – Музичний архів Вернера Ікінга вміщує збірник музичних матеріалів, призначених для конкретного предмета, звукові файли, набори вихідних файлів, додаткові файли тощо.

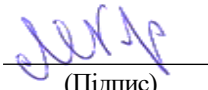
9. http://www1.cpd.org/wiki/index.php/Main_Page – архів нот хорової та вокальної музики, що міститься у вільному доступі або іншим чином доступні для безкоштовного роздрукування та виконання. Заснований у 1998 році Рафаелем Орном.
10. <https://www.wdl.org/ru/> – «Світова цифрова бібліотека» де представлено 16689 об'єктів з 193 країн. Міжнародна платформа для представлення оцифрованих копій унікальних найцінніших видань та документів, в тому числі нотних, які висвітлюють історію та культуру конкретної країни та зберігаються в бібліотеках, архівах і музеях різних країн.
11. <http://mubis.com.ua/> – Музична бібліотека видавництва Т. Сороки, близько 250 великих і малих музичних творів.
12. https://ale07.ru/music/notes/song/npr/ukr_np.htm – Збірник українських народних пісень.
13. <http://mus.art.co.ua/> – Веб-сайт журналу «Музика».
14. <http://ukrmuzyka.blogspot.com/> – Часопис про українську музику.
15. <http://www.classical-music.com> – Офіційний веб-сайт журналу «BBC Music».
16. <http://www.rollingstone.com/> – Американський журнал, присвячений музиці і поп-культурі.

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 2021 / 2022 н.р.
зі змінами (оновлена загальна кількість годин навчальної дисципліни, у тому числі години індивідуальної і самосійної роботи, уточнені методи роботи та форми контролю знань). протокол № 1 від 25 серпня 2021р.

Завідувач кафедри Краснитський М.М.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2022 / 2023 н.р.
зі змінами (оновлено список рекомендованих джерел на основі рішення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 21.06.2022 про історико-культурну складову освітнього процесу).
протокол № 1 від 30 серпня 2022 р

Завідувач кафедри Краснитський М.М.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2023 / 2024 н.р.
зі змінами (затвердження виконуючим обов'язки завідувача кафедри наказ № 200-К від 31 серпня 2023р.) Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

В.о. завідувач кафедри Карпенко-Боднарук Ж.Л.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2024 / 2025 н.р.
зі змінами оновлено системи оцінювання, відповідно положенню про порядок оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти та визначення академічної різниці й перезарахування навчальних дисциплін, затвердженого протоколом вченої ради від 30 серпня 2024 р.,
зі змінами в навчальному плані, затверджених рішенням кафедри протокол № 11 від 24 червня 2024 рік.
Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувачка кафедрою Карпенко-Боднарук Ж.Л.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)